

Csomók p -színezhetősége

Györffi Ádám György - Egyéni kutatómunka 1.

Témavezető: Földvári Viktória

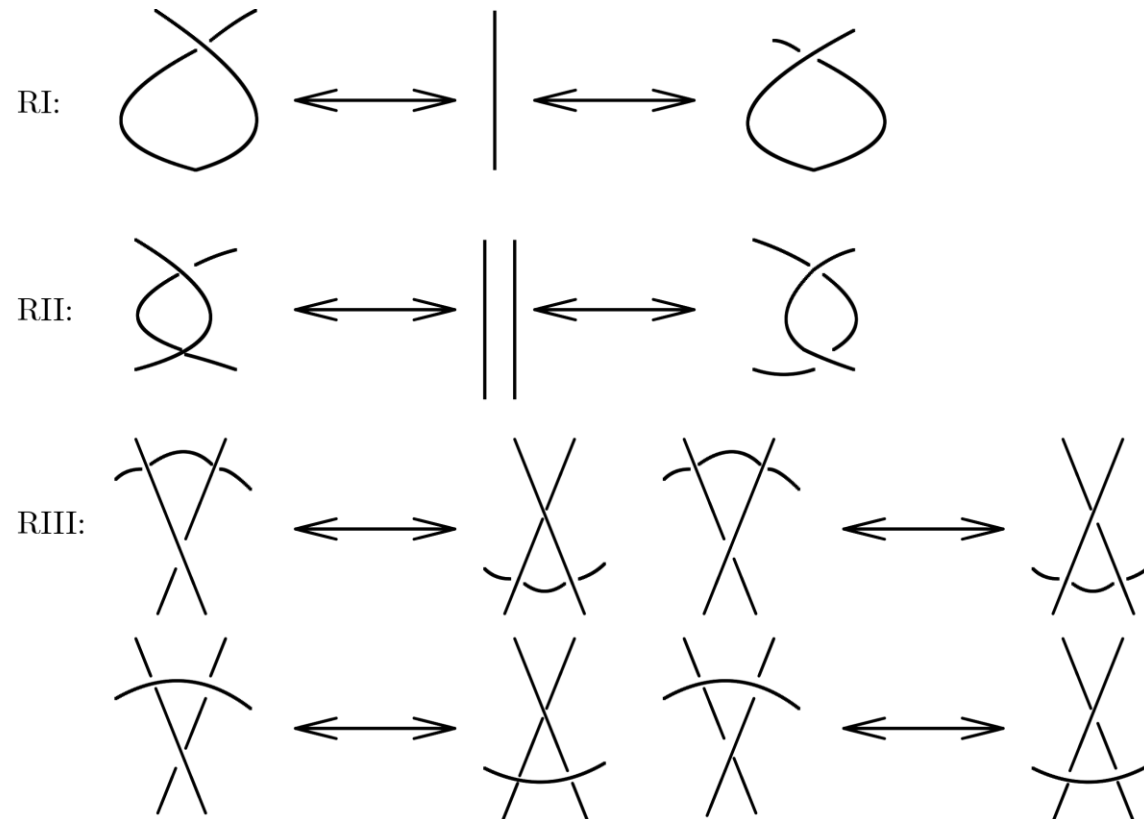
Csomók, csomódiagramok

- ▶ Csomó: $S^1 \hookrightarrow \mathbb{R}^3$ beágyazás.
- ▶ Csomók izotópiája: K_1 és K_2 izotópok, ha létezik olyan $\mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ homeomorfizmus, ami egymásba viszi őket.
- ▶ Csomódiagram: a csomó vetítése $\mathbb{R}^2$ -re, keresztezésekénél jelöljük, hogy melyik szál megy felül.
- ▶ Lánc: egymást nem metsző csomók véges családja.
  - ▶ Izotópia, diagram hasonlóan.

Reidemeister-mozgások

- ▶ Reidemeister-tétel: két diagram pontosan akkor reprezentál izotóp csomókat, ha azok Reidemeister-mozgásokkal egymásba vihetőek.
- ▶ Reidemeister-mozgások:

p -színezhetőség

- ▶ p -színezés: a csomódiagram íveinek számozása $\{0; \dots; p - 1\}$ -gyel úgy, hogy a keresztezésekénél $2x \equiv x + y \pmod{p}$. Triviális, ha minden ív ugyanolyan színű.
- ▶ Csomóinvariáns
- ▶ A csomó determinánsa meghatározza a csomóról, hogy p -színezhető-e.
- ▶ Speciális eset: háromszínezhetőség
- ▶ A felhasznált színek minimális száma (alkalmas diagramot nézve): $C_p(K)$

Ismert becslések $C_p(K)$ -ra

- ▶ Alsó becslés: $C_p(K) \geq \lfloor \log_2 p \rfloor + 2$
- ▶ Ez $p = 19$ -ig éles:

p	3	5	7	11	13	17	19
$C_p(K)$	3	4	4	5	5	6	6

- ▶ Felső becslés: $C_p(K) \leq p - 3$
- ▶ Sejtés: Ha egy $\text{mod } p$ maradékrendszerben minden maradékosztály előáll két másik összegeként, akkor ezen színekkel p -színezhető tetszőleges p -színezhető csomó alkalmas diagramja.
  - ▶ Az eddig ismertekre $p = 17$ kivételével biztosan igaz.
  - ▶ Erős felső becsléseket adna.

A felső becslések bizonyításainak módszere

- Részlet a 7-színezésre vonatkozó bizonyításból:

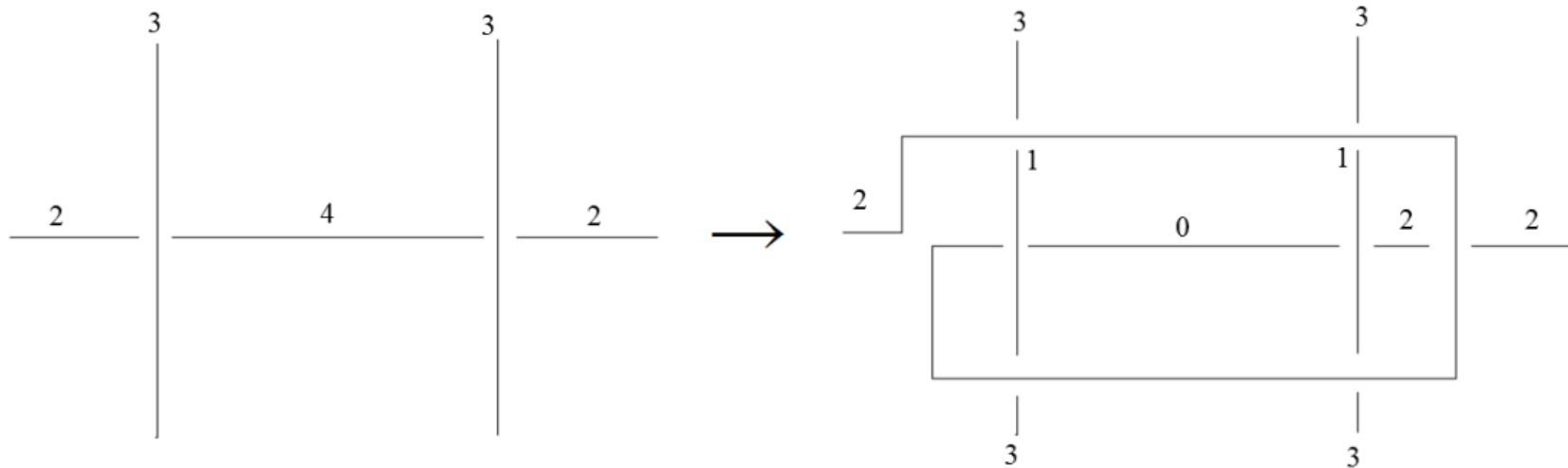

FIGURE 16.

A felső becslések bizonyításainak módszere

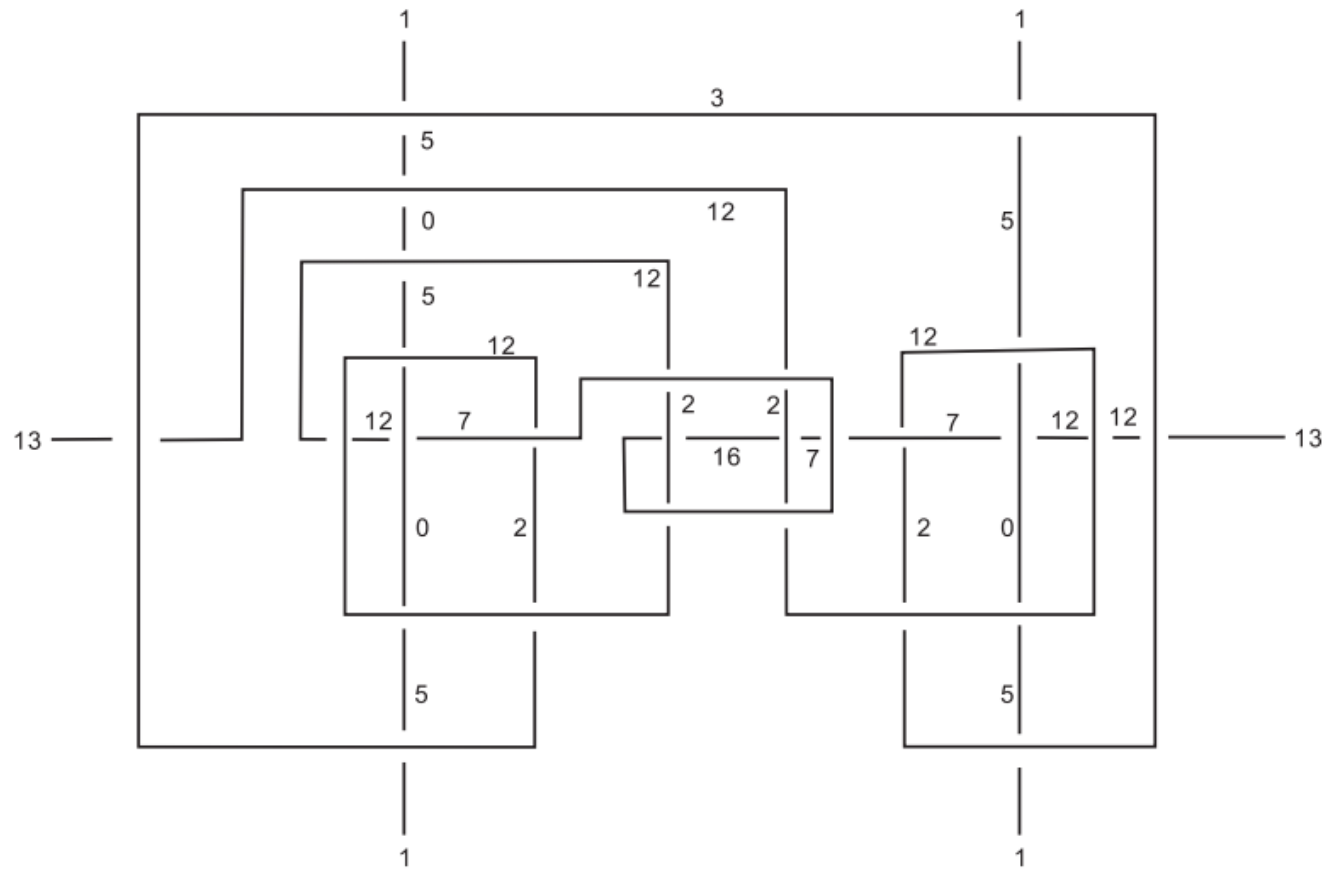
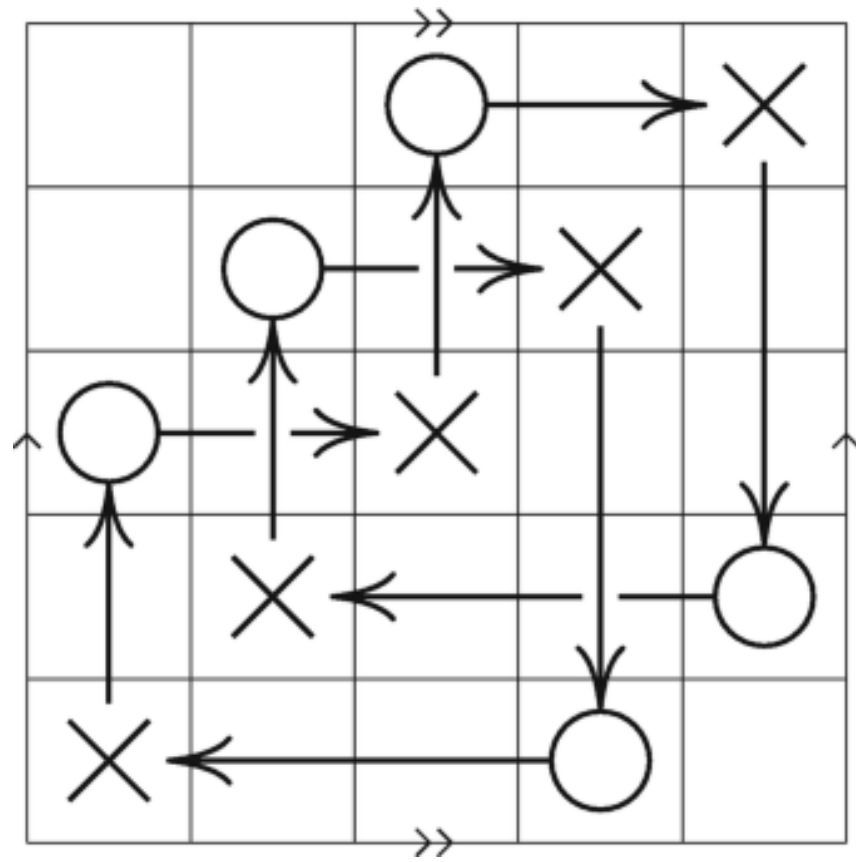

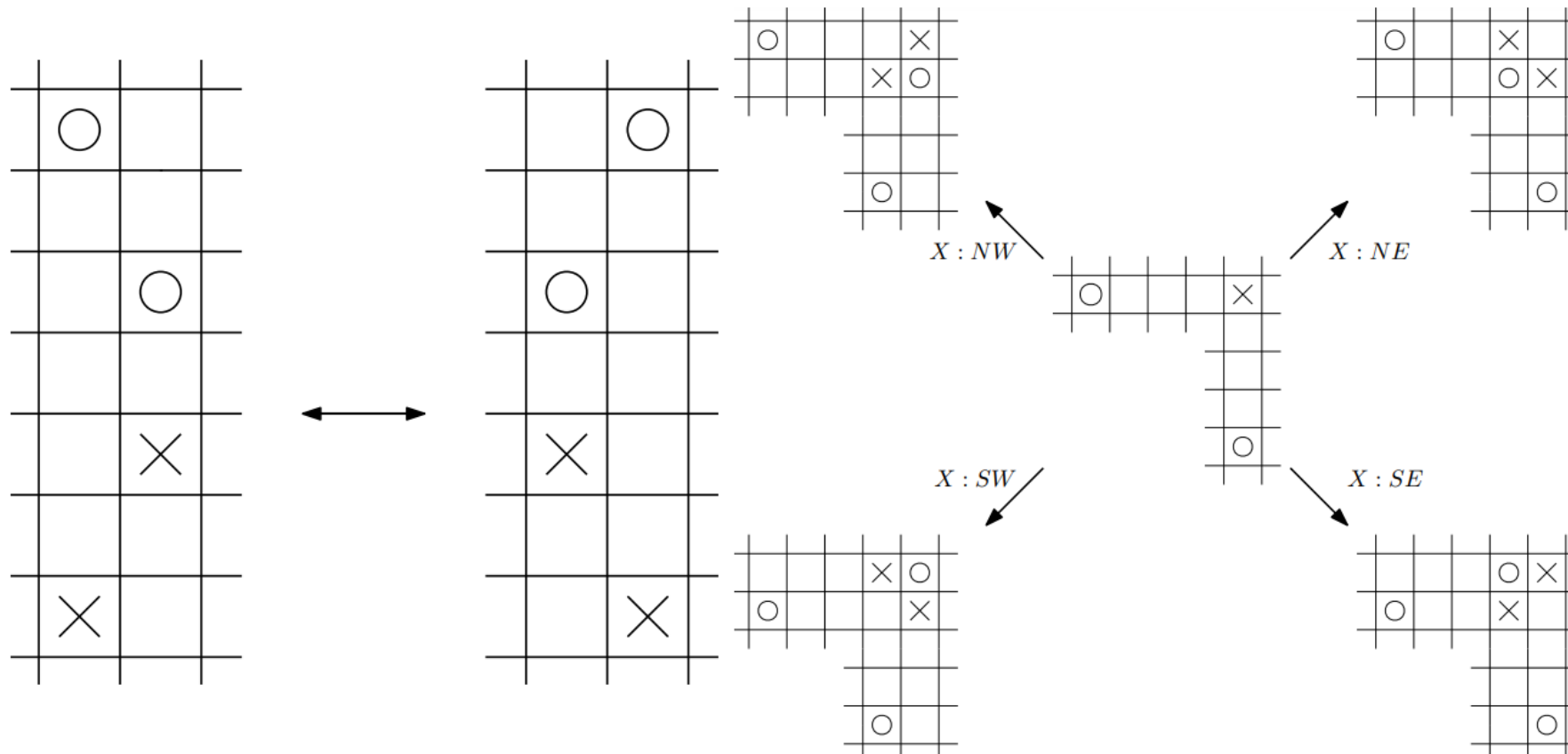
Fig. 28. Transformation 3.2.11.

Grid-diagramok

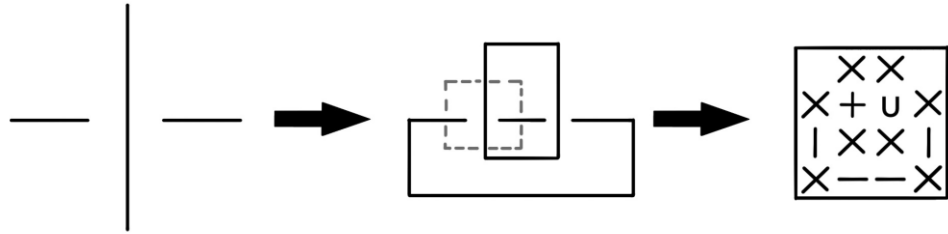
Cromwell-tétel

- ▶ Cromwell-tétel: Két grid-diagram pontosan akkor reprezentál izotóp láncokat, ha a grid-mozgásokkal egymásba vihetők.

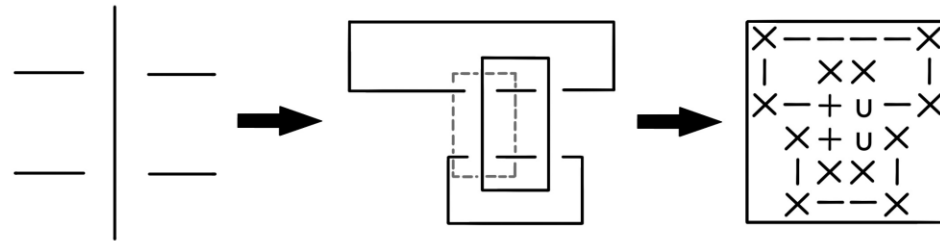

Bizonyítások segítése programmal

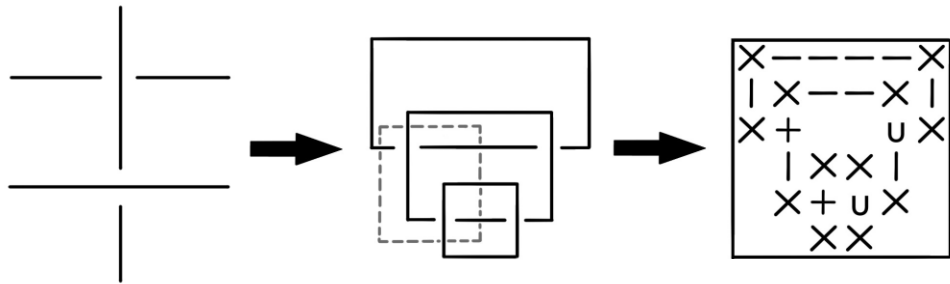
1

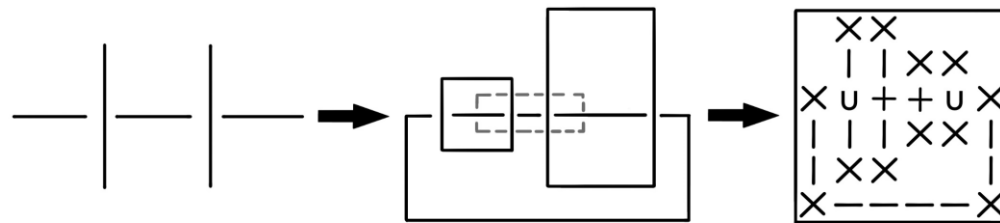
2

3

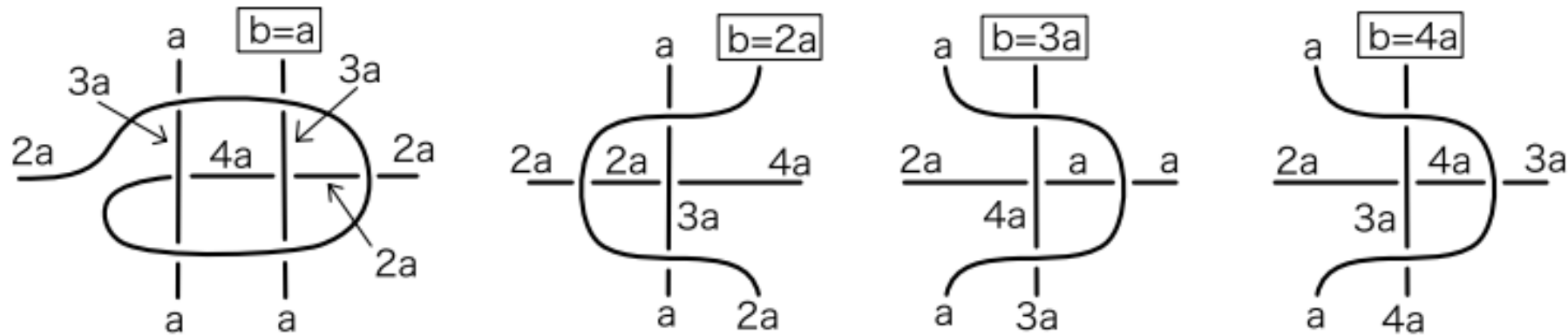

4

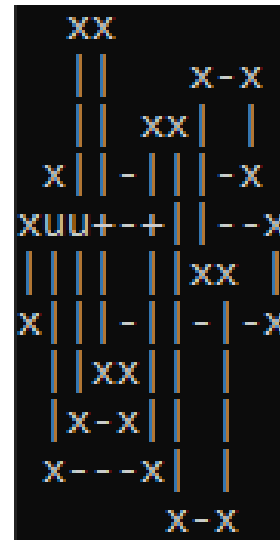

Eredmények

- ▶ A programom sajnos már $p = 5$ esetben sem tudott minden esetet kezelni.

- ▶ A harmadik esetre kapott megoldás:

Köszönöm a figyelmet!